

Avtale

om kopiering av opphavsrettslig beskyttet materiale ved universiteter og høgskoler som er tilsluttet Universitets- og høgskolerådet (UHR), for perioden 1.7.2016–30.6.2018

mellom

[høgskolens/universitetets navn] (heretter kalt *institusjonen*)

på den ene siden
og

Kopinor

på vegne av

medlemmene i Den norske Forfatterforening, Den norske Forleggerforening, Fagpressen, Forbundet Frie Fotografer, Grafill – Norsk organisasjon for visuell kommunikasjon, Mediebedriftenes Landsforening, Musikkforleggerne, NOPA Norsk forening for komponister og tekstforfattere, Norges Fotografforbund, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Journalistlag, Norsk Komponistforening, Norsk kritikerlag, Norsk Oversetterforening, Norsk Redaktørforening, Norsk Revyforfatterforening, Norsk Tidsskriftforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Norske Billedkunstnere, Norske Dramatikeres Forbund, Norske Kunsthåndverkere, Ny Musikk's Komponistgruppe, samt utenlandske rettighetshaverorganisasjoner

på den andre siden.

Innledning

På de vilkår som fremgår av denne avtalen, får institusjonen rett til kopiering av beskyttet, utgitt materiale fra norske og utenlandske publikasjoner hvis rettighetshavere Kopinor representerer.

I medhold av åndsverkloven §§ 13b og 14, jf. § 36 har institusjonen også tillatelse til å kopiere materiale skapt og utgitt av rettighetshavere som Kopinor ikke representerer (avtalelisens).

Det er en forutsetning for tillatelsen at kopiering ikke erstatter, men er et supplement til kjøp av utgitt materiale fra bokhandel, billedarkiv mv. eller direkte fra rettighetshaverne der det er naturlig, for ikke å skade rettighetshavernes legitime interesser og normal utnyttelse av verk.

Kapittel 1

AVTALENS OMRÅDE

§ 1

Denne avtalen gjelder intern kopiering og bruk av utgitt beskyttet materiale for institusjonens virksomhet, herunder til bruk i utdanning, forskning og administrasjon.

Avtalen medfører ingen begrensninger i den rett til kopiering og bruk som er hjemlet i lov, herunder bl.a. adgangen i medhold av lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven) § 12 til å fremstille enkelte eksemplarer til privat bruk når det ikke skjer i ervervsøyemed, og bibliotekenes adgang til å kopiere etter forskrift til åndsverkloven § 16.

Kopiering og bruk som skjer etter avtale direkte med opphavsmann og utgiver eller representant for disse, omfattes ikke av denne avtalen. Eventuelle abonnements-/lisensavtaler og kjøpsbetingelser som institusjonen er bundet av, går foran denne avtalen.

Avtalen omfatter ikke kopiering og bruk av

- audio- og audiovisuelle verk (lyd og levende bilder)
- datamaskinprogrammer
- dataspill, interaktive læringsverktøy o.l.
- originaleksemplarer av billedkunst og fotografi o.l.

Kapittel 2

NAVNGIVELSE AV OPPHAVSMANN M.M.

§ 2

Opphavsmannen skal navngis og verkets tittel og kilde angis slik som god skikk tilsier, jf. åndsverkloven § 3, § 43a tredje ledd og § 11.

Beskyttet materiale kan ikke i medhold av denne avtalen endres, bearbeides eller oversettes e.l. og kan ikke benyttes på en krenkende måte (jf. åndsverkloven § 3).

Kapittel 3

DEFINISJONER

§ 3

Med **beskyttet materiale** menes i denne avtalen litterære, vitenskapelige og kunstneriske verk, jf. åndsverkloven § 1, fotografiske bilder, jf. åndsverkloven § 43a, og arbeider som er beskyttet etter åndsverkloven § 43 (kataloger mv.). Avtalen omfatter derved kopiering fra utgitt materiale i form av skrifter; tegninger og grafiske fremstillinger av kunstnerisk, vitenskapelig eller teknisk art; kart; avbildninger av maleri, skulptur og annen billedkunst, bygningskunst og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, så vel av forbildet som av selve verket; noter/besifring med og uten tekst; fotografiske verk og bilder, samt formular, tabeller, kataloger og lignende arbeider som sammenstiller et større antall opplysninger eller som for øvrig er vernet etter åndsverkloven § 43. Lover, forskrifter, rettsavgjørelser o.l. er uten vern etter åndsverkloven, jf. § 9, og kan som sådanne kopieres fritt og uavhengig av denne avtalen. Avtalen gjør heller ingen innskrenkning i retten til å kopiere verk som omfattes av åndsverkloven § 26.

Med **kopiering og bruk** av beskyttet utgitt materiale menes i denne avtalen eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring, jf. åndsverkloven § 2, avgrenset til institusjonens interne bruk slik det er beskrevet i § 1 første ledd og § 4 i denne avtalen.

Eksemplarframstilling kan etter denne avtalen skje ved fotokopiering, digital kopiering, herunder skanning, lagring og å ta utskrift, samt avtegnning og avskrift. Tilgjengeliggjøring kan etter denne avtalen skje ved intern spredning av papirkopier og digitalt i institusjonens interne, lukkede nettverk (læringsplattformer, intranett, arkiv m.m.), ved digital fremføring (projisering på skjerm/lerret, elektronisk tavle m.m.), ved e-post til ansatte, studenter, kursdeltakere o.l. For tilgjengeliggjøring av kompendier se § 18.

Med **utgitt** materiale menes eksemplar av beskyttet materiale som med henholdsvis opphavsmannens, fotografens eller katalogfrembringerens samtykke i et rimelig antall er brakt i handelen eller på annen måte spredt blant allmennheten, herunder tilgjengeliggjort på internett, jf. åndsverkloven § 8 annet ledd, samt offentliggjorte noter og dramatiske verk offentliggjort i skriftlig form eller inntatt i distribusjonsarkiv, og kopi, avskrift eller utskrift av slike eksemplar.

Med **kopiside** menes en kopi i A4-format eller mindre, mens kopier i A3-format regnes som to kopisider osv. Hvis det går inn flere boksider, tidsskriftsider eller presseklipp på én A4-side, regnes hver kopierte bokside, hver tidsskriftside hhv. hvert klipp som én kopiside. Hvis en bokside, tidsskriftside eller et presseklipp med originalformat A4 eller mindre er forstørret opp, for eksempel av hensyn til personer med lesevansker, regnes fortsatt hver kopierte bokside, hver tidsskriftside hhv. hvert klipp som én kopiside. For digitalt materiale er en kopiside normalt lik en A4-side i standard utskriftsformat.

Kapittel 4

HVORDAN KAN BESKYTTET MATERIALE BENYTTES?

§ 4

Avtalen omfatter kopiering som initieres av institusjonen, herunder av pensum og annet nødvendig lærestoff. Med de begrensninger som følger av denne avtalen, kan beskyttet materiale kopieres av og til institusjonens ansatte, studenter, kursdeltakere, medlemmer av institusjonens utvalg, styrer og råd, eller andre med særlig tilknytning til institusjonen. Ansatte kan også kopiere til kolleger ved samarbeidende institusjoner eller til bruk i samarbeidsorganer for slike, men systematisk deling mellom institusjoner av læringsressurser fremstilt i medhold av denne avtalen, er ikke tillatt.

Det kan videre tas nødvendige kopier til utenforstående når dette skjer i forbindelse med saksbehandling, oppdragsforskning, forelesninger o.l.

§ 5

Avtalen gir ikke rett til kopiering av beskyttet materiale som har preg av å være forlagsmessig fremstilling, selv om det skjer bare for institusjonens ansatte, studenter, kursdeltakere osv. Det kan likevel fremstilles kompendier på nærmere angitte vilkår, se § 14 flg.

Fremstilling av eksemplar for publisering i trykt eller digital form (herunder på internett) eller for annen utdeling eller annen form for tilgjengeliggjøring til publikum, herunder til andre studenter eller kursdeltakere enn dem som deltar i det emnet eller kurset som materialet er utarbeidet for, regnes alltid som forlagsmessig.

Materiale som kopieres etter denne avtalen, kan ikke lagres og indekseres på en systematisk måte (gjelder verk av samme type og i et større antall), med mindre det skjer i forskningsøyemed.

§ 6

Fremstilling av beskyttet materiale i medhold av denne avtalen kan ikke skje som ledd i profilering eller markedsføring, verken som enkelt eksemplar eller ved salg eller distribusjon i samband med reklameopplegg.

§ 7

Avtalen hjemler ikke kopiering av notepublikasjoner til bruk i etablerte kor, korps, orkestre og andre ensembler, med mindre det skjer som ledd i undervisning. Ensembler er henvist til å inngå egne avtaler om kopiering. (Se for øvrig § 12.)

Kapittel 5 KOPIERINGENS OMFANG

§ 8

Til en enkelt student og kursdeltaker kan det kopieres inntil 15 % av en enkelt bok eller lignende publikasjon (herunder særtrykk, standarder o.l.) per emne per semester. Bokutdrag skal registreres for klarering i Kopinors digitale system Bolk etter bestemmelsene i § 14 flg.

Til andre enn studenter og kursdeltakere kan det fra en enkelt bok eller lignende publikasjon (herunder særtrykk, standarder o.l.) kopieres inntil 15 % av sidetallet, likevel et helt kapittel eller lignende avsnitt, en hel novelle eller en hel scene av et skuespill. (Vedr. noter, se § 12.)

§ 9

Til en enkelt student og kursdeltaker kan det fra ett enkelt nummer av et vitenskapelig tidsskrift ikke kopieres mer enn én artikkel per emne per semester.

Til andre enn studenter og kursdeltakere kan det fra ett enkelt nummer av et vitenskapelig tidsskrift ikke kopieres mer enn én artikkel.

Dersom institusjonen har fått tilgang til artiklene via en abonnements-/lisensavtale med tidsskriftforlaget, gjelder vilkårene i denne.

§ 10

Fra periodiske publikasjoner som aviser, ukeblad, kulturelle og faglige tidsskrifter o.l. kan det kopieres uten omfangsbegrensninger. Det samme gjelder for brosjyrer og andre publikasjoner bestemt for gratis distribusjon.

§ 11

Fra materiale som er lovlig lagt ut på åpne nettsider, kan det kopieres uten omfangsbegrensninger.

§ 12

Fra enkeltnoter (et noteblad e.l. publikasjon av enkeltstående musikkverk) og fra notesamlinger (samling av enkeltnoter) er kopieringen begrenset til 15 %, men maksimum 10 sider av hver enkelt publikasjon. Til bruk i teoriundervisningen i musikk kan det likevel av den enkelte note kopieres en hel sats eller lignende avsnitt.

§ 13

Begrensningene i §§ 8-12 gjelder ikke for fremstilling av eksemplar til bruk ved eksamener (heldagsprøver eller andre fellesprøver).

Kapittel 6

SÆRLIG OM BOKUTDRAG OG KLARERING AV KOMPENDIER

§ 14

Institusjonen kan fremstille kompendier som helt eller delvis inneholder materiale som er vederlagspliktig etter denne avtalen, såfremt fremstillingen skjer i samsvar med avtalens øvrige bestemmelser.

§ 15

Pensum og annet nødvendig lærestoff i form av bokutdrag som kopieres og gjøres tilgjengelig for studenter og kursdeltakere i medhold av denne avtalen (se § 8), herunder i form av kompendier, skal registreres for klarering i Bolk. Institusjonen skal registrere sidetall, emnekode, semester og antatt antall studenter/kursdeltakere materialet gjøres tilgjengelig for. Institusjonen vil på forespørsel gi Kopinor korrekte studenttall per 1. oktober og 1. april.

Notepublikasjoner, sang- og salmebøker skal likevel ikke registreres i Bolk. Kopiering og bruk av bøker eller lignende publikasjoner som er hentet fra åpne nettsider, skal heller ikke registreres.

§ 16

Institusjonen vil i forbindelse med registrering i Bolk få anledning til å sammenstille og laste ned innholdsfiler av det aktuelle kursmaterialet såfremt slik fil er tilgjengelig i innholdsdatabaseen i Bolk. Filen kan benyttes for videre tilgjengeliggjøring for de studentene og kursdeltakerne materialet er utarbeidet for, på digitale plattformer og for trykking av papirkompendier, se for øvrig § 19.

Institusjonen kan ikke lagre filer levert fra innholdsdatabaseen i Bolk i egne databaser. Tilgjengeliggjøring av det samme kursmaterialet for nye studenter og kursdeltakere forutsetter at institusjonen registrerer det på nytt og får tilgang til oppdatert fil fra Bolk.

Innholdsdatabaseen i Bolk består primært av bokfiler rettighetshaverne har stilt til rådighet, og Kopinor vil fortløpende forvalte og utvide basen. Også tidsskriftsartikler kan om ønskelig etterspørres og eventuelt lastes ned fra Bolk, for eksempel der institusjonen ikke har lisensavtale med tidsskriftforlaget eller der slik lisensavtale ikke allerede tillater bruk i kompendier.

§ 17

Hvis innholdsfil ikke er tilgjengelig i Bolk, kan institusjonen om ønskelig selv laste opp bokutdraget i Bolk for sammenstilling av et kompendium. Institusjonen kan også laste opp og inkludere i kompendiene annet vederlagspliktig materiale, egenprodusert materiale, materiale som ikke er vernet, samt materiale som er prelisensiert gjennom lisensavtale direkte med rettighetshaverne såfremt

lisensavtalen tillater dette. Kompendier som er sammenstilt i Bolk, vil bli lagret der og kan om ønskelig gjenbrukes av institusjonen.

§ 18

Kursmateriale, herunder kompendier, kan gjøres tilgjengelig for og benyttes av studenter og kursdeltakere som er oppmeldt i det aktuelle emnet eller kurset materialet er utarbeidet for, for studentens egne studier, i det format og på den plattform studenten foretrekker.

Papirkompendier som fremstilles i medhold av denne avtalen og deles ut til studenter og kursdeltakere som er oppmeldt i det aktuelle emnet eller kurset, kan ikke lånes ut eller overdras til andre eller samles inn av institusjonen for gjentatt bruk, utlån eller utleie, selv om det kun er for bruk innenfor institusjonen.

§ 19

Institusjoner som fremstiller kompendier med materiale fremstilt etter denne avtalen, men ikke ønsker å sammenstille og lagre kompendiefilen i Bolk, må selv merke hvert utdrag på følgende måte:

«Studiested/Semester/Emnekode

Dette materialet er vernet etter åndsverkloven og er helt eller delvis fremstilt etter avtale med Kopinor. Materialet kan benyttes av studenter som deltar i det aktuelle emnet, for egne studier, i ethvert format og på enhver plattform.

Uten uttrykkelig samtykke fra rettighetshaver er annen eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt når det er hjemlet i lov (kopiering til privat bruk, sitat o.l.) eller avtale med Kopinor (www.kopinor.no).»

Kompendier fremstilt i Bolk vil automatisk bli merket på tilsvarende måte.

Av hensyn til kontroll og vederlagsfordeling kan Kopinor be om at materiale som fremstilles utenfor Bolk og som inneholder bokutdrag som er registrert for klarering i henhold til § 15, sendes til Kopinor, etter nærmere anvisning.

Kapittel 7

KLARERING UTENFOR AVTALENS RAMMER

§ 20

Dersom institusjonen ønsker det, vil Kopinor etter beste evne medvirke til at det gis tillatelse fra opphavsmann og utgiver til kopiering o.l. ut over det som er tillatt etter denne avtalen. Institusjonen skal i så tilfelle benytte Bolk for forespørsel om direkte klarering av bokutdrag og tidsskriftartikler ut over avtalens begrensingsregler. Kopiering av illustrasjoner, bilder og andre verk av mindre omfang som inngår i det aktuelle utdraget, hjemles likevel i denne avtalen.

Pris for utvidet rettighetsklarering fremgår ved bestilling i Bolk. Institusjonen faktureres særskilt i henhold til faktisk bestilling.

Kapittel 8

VARSLINGS- OG INFORMASJONSPLIKT

§ 21

Kopinor forplikter seg til å stille informasjonsmateriale om denne avtalen til rådighet for institusjonen.

§ 22

Institusjonen plikter å sørge for at ansatte og andre som kopierer eller benytter kopier etter denne avtalen, er orientert om bestemmelsene i avtalen. Generelt informasjonsmateriale som institusjonen lager om avtalen, skal løpende sendes Kopinor til orientering.

Institusjonen skal oppnevne en administrativt ansvarlig for denne avtalen og til enhver tid holde Kopinor informert om hvem dette er.

Kapittel 9

VEDERLAG

§ 23

Institusjonen plikter etter bestemmelsene i det følgende å betale vederlag til Kopinor for kopiering og bruk av materiale som er vederlagspliktig i henhold til denne avtalen.

For høst 2016 og vår 2017 betaler institusjonen vederlag etter følgende satser per semester:

Per ansatt (årsverk) ved alle institusjoner	Kr 175,48
Per student (heltidsekvivalent) ved alle institusjoner	Kr 195,80

Satsene justeres med virkning for påfølgende studieår i henhold til endringen i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks per 15. april 2017.

§ 24

Kopinor fakturerer institusjonen to ganger årlig og normalt per 15. mars og 1. november, med 30 dagers betalingsfrist.

Som grunnlag for fakturering bruker Kopinor de nyeste tilgjengelige tall for ansatte (årsverk) og studenter (heltidsekvivalenter) slik de fremkommer i Database for statistikk i høgre utdanning (DBH-databasen).

For institusjoner som ikke rapporterer til DBH-databasen, fakturerer Kopinor på grunnlag av innsendte erklæringer med tall på antall heltidsekvivalenter for studenter og årsverk for ansatte. Kopinor sender ut erklærings skjema i forkant av fakturering.

Institusjonen kan ta betalt av studentene for vederlagspliktig materiale fremstilt etter denne avtalen, jf. forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler (FOR-2005-12-15-1506), men kan ikke gjøre seg fortjeneste på produksjon og distribusjon av materialet, verken direkte eller indirekte. Kopinor har rett til å kontrollere at studentens betaling ikke overstiger selvkost, det vil si institusjonens faktiske kostnader for administrasjon, produksjon og distribusjon, herunder vederlag for kopiering og bruk.

Kapittel 10

KARTLEGGING AV KOPIERING OG BRUK

§ 25

I løpet av avtaleperioden skal UHR og Kopinor kartlegge faktisk kopiering og bruk av beskyttet materiale i UH-institusjonenes virksomhet, som grunnlag for forhandlinger om fastsettelse av vederlag i fremtidig avtale. UHR og Kopinor vil nedsette et felles utvalg som er ansvarlig for gjennomføringen.

Kopinor, på den ene siden, og institusjonene som har inngått avtale på grunnlag av mønsteravtalen, på den andre siden, dekker utgiftene til kartleggingen. Kopinor fakturerer institusjonene etter nærmere avtale med UHR.

UHR og Kopinor har hver for seg og for egen regning anledning til å få gjennomført supplerende statistiske utvalgsundersøkelser, for Kopinors vedkommende bl.a. for fordeling av midler til rettighetshavere i inn- og utland.

§ 26

Dersom institusjonen blir trukket ut for deltakelse i undersøkelse, plikter den å medvirke til gjennomføringen. Utgifter forbundet med arbeidstid som medgår for institusjonens egne ansatte, tillitsvalgte og andre som berøres av en undersøkelse, bæres av institusjonen.

§ 27

UHR og Kopinor plikter å påse at opplysninger om institusjonens lovlige kopiering som fremkommer i undersøkelser, behandles fortrolig.

Kapittel 11

MISLIGHOLD OG ERSTATNING

§ 28

Dersom en part vesentlig misligholder denne avtalen og forholdet ikke rettes innen 90 dager etter at skriftlig varsel er mottatt ved rekommandert brev fra Kopinor eller institusjonen, kan den annen part heve avtalen med umiddelbar virkning. Heving skal erklæres skriftlig med angivelse av hevingsgrunn. Erstatning for mislighold kan kreves uavhengig av om avtalen heves.

§ 29

Institusjonen er ikke erstatningsansvarlig for ansattes og andres kopiering i strid med denne avtalen ut over det ansvar som måtte følge av § 2-1 i lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning, likevel slik at institusjonen ikke er ansvarlig for ansattes og andres kopiering som skjer i strid med informasjon som institusjonen har gitt i henhold til § 22.

Kapittel 12

ANDRE BESTEMMELSER

§ 30

Kopinor er forpliktet til å dekke eventuelle krav om vederlag eller erstatning som institusjonen måtte motta fra norske og utenlandske rettighetshavere, for så vidt kravene gjelder kopiering som er betalt for og utført i overensstemmelse med denne avtalens bestemmelser. Institusjonen er ikke forpliktet til å dekke slike krav, og Kopinor skal holde institusjonen skadesløs for krav og kostnader som institusjonen måtte bli påført i forbindelse med et slikt krav. Hvis krav mottas, skal institusjonen avvise kravet og henvise det til Kopinor. Krav skal ikke innfris uten etter samråd med Kopinor. Ved tvist om kravet har Kopinor rett til å intervenere.

§ 31

Institusjonen aksepterer at Kopinor på vegne av de rettighetshavere Kopinor representerer kan kreve erstatning og reise søksmål i anledning kopiering av beskyttet materiale som ikke er hjemlet i lov eller avtale. Rettighetshaverne har imidlertid ikke fraskrevet seg adgangen til selv å kreve erstatning og reise søksmål mot institusjonen i anledning av kopiering av beskyttet materiale som ikke er tillatt etter denne avtalen. Har institusjonen innfridd Kopinors krav, plikter Kopinor å innfri rettighetshavernes krav for samme utnyttelse.

§ 32

Institusjonen og Kopinor har rett til å offentliggjøre denne avtalen.

§ 33

På forespørsel skal institusjonen gi Kopinor innsyn i kopieringsrutinene og hvordan bestemmelsene i denne avtalen praktiseres.

Kapittel 13

MEKLING OG TVISTELØSNING

§ 34

Dersom forhandlinger om inngåelse, forlengelse eller reforhandling av avtale ikke fører til enighet, kan institusjonen og Kopinor hver kreve mekling eller, dersom mekling ikke fører frem, at tillatelse til og vilkår for eksemplarframstillingen fastsettes av nemnd, jf. åndsverkloven § 38.

§ 35

Tvist mellom Kopinor og institusjonen om avtalens forståelse eller beståen, om brudd på avtalen eller om krav som på annen måte grunner seg på avtalen, skal først søkes løst ved forhandlinger.

Dersom det ikke oppnås enighet gjennom forhandlingene, kan hver av partene inngi søksmål ved norsk domstol.

Kapittel 14

VARIGHET, OPPHØR AV AVTALEN OG FORHANDLING OM NY AVTALE

§ 36

Avtalen gjelder for perioden 1.7.2016 frem til og med 30.6.2018.

§ 37

Ved avtalens opphør er institusjonen forpliktet til å gjøre sitt ytterste for å påse at all kopiering av beskyttet materiale

som ikke er tillatt i medhold av lov eller særskilt avtale med rettighetshaver, opphører.

Kopier som er tatt i medhold av avtalen, kan etter avtalens opphør kun bevares for arkivering og eventuelt for videre saksbehandling, og ikke aktivt gjenbrukes.

Institusjonen kan likevel fortsette å kopiere etter vilkårene i denne avtalen så lenge forhandlinger om ny kopieringsavtale pågår. Hvis ny avtale kommer i stand, gjelder vilkårene i den nye avtalen fra det tidspunkt den nye avtalen gis virkning.

§ 38

Institusjonen er innforstått med at UHR på institusjonens vegne oppnevner representanter for høyskolene og universitetene til et utvalg som skal forhandle om eventuell ny kopieringsavtale. UHR kan også oppnevne en representant for ikke-statlige høyskoler hvis det fremkommer forslag fra disse.

Denne avtalen er opprettet i 2-to-eksemplarer, hvorav hver av partene beholder ett.

Sted: Dato: Oslo Dato:

For: For Kopinor

.....
(Navn på institusjonen, med blokkbokstaver)

.....
(Underskrift)

.....
Hans-Petter Fuglerud, visadministrerende direktør

.....
(Navn med blokkbokstaver)

Kontaktpersonens navn (administrativ ansvarlig for avtalen jf. § 22):

.....
(Navn med blokkbokstaver)

Tlf:

E-post:

